

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Departament Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego

DOLIZK-IV-775-69/2017

Warszawa, dnia 27 października 2017 roku

Pan
Zbigniew Hoffmann
Wojewoda Wielkopolski

Szanowny Panie Wojewodo,

nawiązując do pisma z dnia 13 października br., znak: PS-II.002.38.2017.18, dotyczącego zasad udzielania zasiłków celowych poszkodowanym w wyniku zdarzeń o charakterze klęski żywiołowej, Departament Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego przedstawia następujące stanowisko.

Zasiłki celowe, o których mowa w *Zasadach udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych*, z dnia 17.08.2017 r., znak: DOLIZK-IV-775-10/2017, zmienionych pismem z dnia 29.08.2017 r., znak: DOLIZK-IV-775-20/2017, (w dalszej części pisma: „Zasady (...)”), udzielane są na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.). Zgodnie z art. 106 ust. 1 ww. ustawy, przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Decyzja ta jest wydawana przez organ po zebraniu materiału dowodowego i w wyniku swobodnej jego oceny. Decyzja ta jest decyzją indywidualną. Powinna zatem zawierać, oprócz niezbędnych elementów decyzji, określonych w art. 107 kodeksu postępowania administracyjnego, postanowienia odnoszące się indywidualnie do osoby uprawnionej do zasiłku, w tym powinna określać szczegółowe warunki rozliczenia przyznawanej pomocy. Przy rozstrzygnięciu kwestii rozliczania zasiłków ośrodek pomocy społecznej powinien uwzględnić podstawowe zasady rozliczania dotacji uzyskiwanych z budżetu państwa. Należy w tym miejscu wskazać w szczególności na art. 168 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870, z późn. zm.), zgodnie z którym wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona. Przekazanie środków na rachunek beneficjenta nie oznacza wykorzystania dotacji. Ponadto należy zauważyć, że zgodnie z art. 168 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, dotacje celowe przyznane jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w części niewykorzystanej w danym roku - w odniesieniu do zasiłków celowych - podlegają zwrotowi do budżetu państwa w części, w jakiej zadanie nie zostało wykonane w terminie do 31 stycznia następnego roku.

Mając na uwadze powyższe, określony decyzją o przyznaniu zasiłku celowego termin rozliczenia zasiłku celowego, obok postanowień indywidualnych dostosowanych do potrzeb i możliwości osoby ubiegającej się o zasiłek, powinien uwzględniać także obowiązujący samorząd termin wykorzystania udzielonej dotacji (do końca roku) oraz zwrotu niewykorzystanej jej części (do dnia 31 stycznia następnego roku). Takie rozwiązanie sprzyja racjonalnemu wykorzystaniu środków budżetowych.

Zauważyć również należy, że zgodnie z pkt I.10 *Zasad (...)* pomoc może być przyznawana w drodze jednej lub kilku odrębnych decyzji. Ponadto, w myśl pkt. I.11 *Zasad (...)*, pomoc może być wypłacana w transzach. W takim przypadku wypłata kolejnej transzy zasiłku winna zostać poprzedzona weryfikacją sposobu wykorzystania środków przekazanych w ramach wcześniejszej transzy, w szczególności rozliczeniem za pomocą faktur lub rachunków. Zastosowanie takich rozwiązań pozwala wywiązać się samorządom z właściwego i terminowego wykorzystania środków dotacji.

Odnosząc się do zapytania dotyczącego pojawienia się nowych szkód po wydaniu decyzji o przyznaniu zasiłku należy zauważyć, że zgodnie z art. 14 ustawy o pomocy społecznej w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. W konsekwencji, jeżeli postępowanie administracyjne nie zostało zakończone, strona może wnioskować o uzupełnienie materiału dowodowego. Natomiast, jeżeli decyzja administracyjna w sprawie przyznania zasiłku została już wydana, a przyznana kwota nie satysfakcjonuje poszkodowanego, może on złożyć odwołanie od takiego rozstrzygnięcia do samorządowego kolegium odwoławczego. Z wyjątkiem przepisów szczególnych kpa, w przypadku decyzji ostatecznych (od których odwołanie nie przysługuje, np. z uwagi na upływ terminu zawitego), jeżeli pojawią się nowe okoliczności wskazujące na ujawnienie się dalszych szkód w budynkach, osoby poszkodowane są uprawnione do złożenia kolejnego wniosku o zasiłek celowy. Powyższe nie wyłącza możliwości zastosowania przewidzianych przez kpa trybów wzruszenia decyzji, np. w drodze wznowienia postępowania (dział II, rozdział 12 kpa) czy też uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji na podstawie norm określonych w rozdziale 13 kpa działu II.

Odnosząc się do pytania dotyczącego pomocy społecznej z tytułu szkód wyrządzonych w budynku wdzierżawionym na prowadzenie działalności gospodarczej należy zauważyć, że zgodnie z przywołanymi *Zasadami (...)* poszkodowani mogą otrzymać zasiłek celowy z pomocy społecznej na remont budynku lub lokalu mieszkalnego, albo na jego odbudowę - w maksymalnej kwocie 200 tys. zł. Ponadto możliwe jest przyznanie zasiłku na remont lub odbudowę budynku gospodarczego służącego zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych - w maksymalnej kwocie 100 tys. zł. Pomoc ta nie przysługuje na odtworzenie budynków służących prowadzeniu działalności gospodarczej.

Z poważaniem

Andrzej Świderek

(podpisano elektronicznie)

Dyrektor

24.10.17

